

بخش پنجم

حقوق مدنی، سیاسی و شهروندی

GD000421

مکاتبات مربوط به حقوق مدنی، سیاسی و شهروندی (حقوق ملت)

در این بخش عمدتاً مکاتبات و پیگیری‌های مربوط به ادعای نقض حقوق اساسی و شناخته شده افراد در قانون اساسی توسط دستگاه‌های حکومتی که بعضاً مربوط به مراجع امنیتی و قسمت زیادی به مراجع قضایی ارتباط پیدا می‌کند آورده می‌شود، شایان ذکر است که رییس جمهور و هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی طبعاً مرجع رسیدگی به شکایت و تظلم افراد به صورت موردی و شخصی نیست ولی گاهی حتی شکایات و یا اعلامات شخصی نشان دهنده روندی است که با قانون اساسی در تضاد است و از این رو، موضوع مورد پیگیری رییس جمهور و هیأت نظارت قرار گرفته است. به ویژه آن‌چه مربوط به حقوق و آزادی‌های افراد می‌شود که رییس جمهور طبق اصل ۱۲۱ قانون اساسی سوگند یاد کرده «از آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته است حمایت کند.»

البته در نقل و انعکاس مکاتبات، مواردی که جنبه شخصی داشته و ذکر نام فرد یا افراد مناسب نباشد از نقل آن‌ها خودداری می‌شود:

این بخش را با مکاتبات مربوط به دستگیری و بازداشت برخی از مدیران شهرداری در سال ۱۳۷۶ آغاز می‌کنیم. نخستین اقدامی که آقای خاتمی به عنوان رییس جمهور در اجرای اصل ۱۱۳ قانون اساسی و ماده ۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ قبل از تشکیل هیأت، انجام داد، دستور انجام بازرسی به دو نفر به عنوان نمایندگان خود در تاریخ ۱۳۷۶/۶/۱۱ و گزارش بازرسی آن‌ها به رییس قوه قضاییه و درخواست توضیح در تاریخ ۱۳۷۶/۹/۲ بود. اقدامات بعدی توسط هیأت صورت گرفت.

پرونده مدیران شهرداری تهران

بسمه تعالی

شماره ۷۶-۳۵۹۵

تاریخ ۱۳۷۶/۶/۱۱

حضرات حجج اسلام آقایان اسماعیل شوشتری و هادی مروی

با سلام

با عنایت به شکایت‌های رسیده و شائبه تخلف از قانون اساسی در مورد شکایت شهرداری تهران به استناد اصل ۱۱۳ قانون اساسی و ماده ۱۳ قانون حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری، به موجب این حکم از شما می‌خواهم به نمایندگی رییس‌جمهور موضوع را مورد رسیدگی همه جانبه و منصفانه قرار داده و نتیجه را گزارش نمایید.

سید محمد خاتمی

رییس جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره ۷۶-۵۷۹۳

تاریخ ۱۳۷۶/۹/۲

حضرت آیه الله آقای یزدی دام عزه
ریاست محترم قوه قضاییه

با سلام و احترام

بدین وسیله گزارش تهیه شده توسط نمایندگان این جانب حجج اسلام آقایان مروی و شوشتری از وضعیت عدای از دستگیر شدگان چند ماهه اخیر در تهران ارسال می شود.

براساس این گزارش در جریان رسیدگی به پرونده متهمان، اصولی از قانون اساسی کشور به این شرح نقض گردیده است:

۱- اصل سی و هشتم مقرر می دارد که هرگونه شکنجه برای گرفتن اقرار و یا کسب اطلاع ممنوع است. اجبار شخص به شهادت، اقرار یا سوگند، مجاز نیست و چنین شهادت و اقرار و سوگندی فاقد ارزش و اعتبار است.

بندهای «ج» و «د» گزارش حکایت از نقض صریح این اصل می نماید.

۲- اصل سی و دوم مقرر می دارد که هیچکس را نمی توان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می کند.

همچنین اصل سی و هفتم قانون اساسی، اصل را بر برائت می گذارد.

متأسفانه بند «ز» گزارش پیوست مؤید عدم رعایت و اجرای دو اصل مذکور است.

۳- اصل سی و پنجم قانون اساسی انتخاب وکیل را حق مسلم متهم می داند، که بند «ی» گزارش مؤید نقض این اصل است.

۴- اصل یکصد و پنجاه و ششم قانون اساسی یکی از وظایف قوه قضاییه را نظارت بر حسن اجرای قوانین دانسته است، که متأسفانه بندهای مختلف گزارش حکایت از عدم توجه به قوانین مدون جمهوری اسلامی ایران از سوی مراجع قضایی و انتظامی است. این جانب طبق اصل یکصد و بیست و دوم که متناسب با وظایف و اختیاراتم در برابر

مقام معظم رهبری، ملت و مجلس شورای اسلامی مسؤول هستم و نیز به موجب سوگندی که در پیشگاه قرآن کریم و در برابر ملت یاد کرده‌ام و به موجب تعهدی که در هنگام انتخابات نمودم و با استناد به اصل ۱۱۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که مطابق آن مسؤولیت اجرای قانون اساسی به عهده رئیس‌جمهور است و نیز با توجه به ماده ۱۳ قانون حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری مصوب مجلس شورای اسلامی، توجه جناب‌عالی را به تخلفات یاد شده در گزارش معطوف می‌دارم. انتظار اینست که به موضوع جدأ رسیدگی شود و تصمیم لازم نسبت به جبران حقوق قانونی تضییع شده افراد و تعقیب و مجازات متخلفان طبق قانون و جلوگیری از تخلف در آینده اتخاذ گردد. قبلاً از محبتی که می‌فرمایید سپاسگزارم.

سیدمحمد خاتمی

رئیس جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره ۷۶-۷۵۱۵

تاریخ ۱۳۷۶/۱۰/۲۵

جناب آقای حمید یزدی

مدیر محترم حوزه ریاست قوه قضاییه

با سلام

عطف به نامه شماره ۱۱۰۵/۷۶/م مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۱۶ به اطلاع می‌رساند:

ریاست محترم جمهوری در مقام ایفای مسئولیت خود، طبق اصل ۱۱۳ قانون اساسی و ماده ۱۴ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب آبان‌ماه ۱۳۶۵، مجلس شورای اسلامی، مراتب نقض برخی از اصول قانون اساسی در زمینه حقوق مردم و اصول قضایی را مستقیماً به ریاست محترم قوه قضاییه یعنی بالاترین مقام آن قوه اعلام نمودند و برای مزید اطلاع عین گزارش نمایندگان خود را به پیوست ارسال داشتند. طبع قضیه، اقتضاء می‌کند که ریاست محترم قوه قضاییه پس از دستور بررسی موضوع و گرفتن گزارش از منابع لازم و از جمله گزارش رییس محترم دادگستری تهران، نتیجه‌گیری لازم را نموده و نظر خود و احیاناً اقدامات انجام شده را رأساً به عنوان رییس‌جمهور ارسال دارند، طبعاً صرف ارسال گزارش از سوی دفتر به دفتر، این منظور را تأمین نمی‌کند. شایسته است مراتب را خدمت ریاست محترم قوه قضاییه منعکس نمایید تا معظّم له نظر و پاسخ مشخص خود را مستقیماً به عنوان رییس‌جمهور اعلام فرمایند.

سید محمدعلی ابطحی

بسمه تعالی

شماره ۱۱۰۵/۷۶

تاریخ ۱۳۷۶/۱۱/۱۸

جناب حجة الاسلام والمسلمین آقای سید محمد خاتمی «دام عزه»
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۷۶/۵۷۹۳/م مورخ ۷۶/۹/۲ منضم به گزارش تهیه شده توسط
حجج اسلام آقایان مروی و شوشتری در خصوص بعضی متهمان زندانی شده مربوط
به شهرداری تهران و ادعای نقض قانون اساسی، با بررسی‌های به عمل آمده به اطلاع
می‌رساند:

هرچند اصول و نصوص قانون اساسی دلالتی بر دخالت و نظارت قوه مجریه بر قوه
قضاییه ندارد به خصوص که اصل ۵۷ قانون اساسی صریحاً استقلال و انفکاک قوای
ثلاثه را متذکر شده که در عرض هم تحت نظر ولایت مطلقه امر و امامت قرار دارند و
نیز در اصل ۶۱ اعمال قوه قضاییه از طریق دادگاه‌های دادگستری مقرر گردیده است، از
طرفی استقلال قوه قضاییه که خود پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی است در اصل ۱۵۶
مجدداً مورد تأکید مقنن قرار گرفته که من حیث المجموع تصریح بر اثبات مدعای مذکور
دارد با وصف فوق در موضوع مرقوم، گزارش مستند و مستدل ریاست کل محترم
دادگستری استان تهران که طی شماره ۷۶/۵۰/۱۱۰/م/ح مورخ ۷۶/۱۰/۱۴ واصل گردیده
جهت استحضار و رفع ابهام و نگرانی جناب عالی بپیوست ارسال می‌گردد.
بدیهی است قوه قضاییه طبق بند ۲ اصل ۱۵۶ قانون اساسی از لحاظ «نظارت بر
حسن اجرای قوانین» در محاکم و حفظ بی‌طرفی در رسیدگی‌های قضایی، نهایت مساعی
خود را بکار می‌بندد تا از اصول قانون اساسی و قوانین عادی تخطی صورت نگیرد.

محمد یزدی

رییس قوه قضاییه

بسمه تعالی

شماره ۲۴۳-م

تاریخ ۱۳۷۶/۱۲/۱۰

حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی
ریاست محترم جمهوری

با سلام

عطف به نامه شماره ۷۶-۷۲۰۷/م مورخ ۷۶/۱۰/۱۷ و ۷۶-۸۳۱۷/م مورخ ۷۶/۱۱/۲۰ و دست‌نویس مورخ ۷۶/۱۱/۳۰ خطاب به جناب آقای شوشتری و نیز مذاکرات حضوری و تلفنی در خصوص نحوه برخورد و اقدام قانونی رییس‌جمهوری در رابطه با تخلفات قانونی و نقض اصول قانون اساسی که در مورد پرونده‌های متهمین شهرداری بعمل آمده به استحضار می‌رساند، موضوع در جلسات متعدد هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی مورد بحث قرار گرفت و گزارش بازرسی نمایندگان ویژه جناب عالی و پاسخ ریاست محترم قوه قضاییه ملاحظه و بررسی شد. به نظر هیأت با توجه به گزارش حجج اسلام آقایان شوشتری و مروی و توضیحات شفاهی آنان و بیان مشهودات خود و استماع اظهارات برخی از بازداشت شدگان و اطلاعات دیگری که در اختیار خود جناب عالی گذاشته شده و در جلسات حضوری بیان فرمودید، برخی از اصول قانون اساسی در رابطه با حقوق اساسی مردم نقض شده است که عمده آن عبارت است از: اعمال شکنجه برای گرفتن اقرار، بی‌اثر دانستن اقرار ناشی از شکنجه، هتک حرمت و حیثیت افراد بازداشت شده، (اصول ۲۸ و ۳۹ قانون اساسی) نامتناسب بودن قرارهای صادره و بازداشت طولانی مدت متهمین بدون دلیل موجه و برخوردار نبودن متهمین از وکیل مدافع به نحو صحیح و مؤثر (در مراحل اولیه نمی‌توانستند با خود وکیل داشته باشند و بعداً هم پرونده به موقع در اختیار وکلای متهمین قرار نگرفته است) عامل این تخلفات و نقض حقوق اساسی در این پرونده‌ها از سویی قضات رسیدگی کننده به پرونده و از سوی دیگر نیروی انتظامی و سازمان حفاظت اطلاعات نیروی مزبور است. به نظر می‌رسد با توجه به اقداماتی که در اجرای ماده ۱۳ و قسمت

اول ماده ۱۴ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی یعنی کسب اطلاع، بازرسی، بررسی و توضیح خواستن از بالاترین مقام مسؤول از سوی جناب‌عالی صورت گرفته و عدم اجرای برخی از اصول قانون اساسی به نظر تان ثابت و مشخص شده، طبق ذیل ماده ۱۴ قانون مزبور می‌توانید مراتب را جهت رسیدگی به مراجع صالح اعلام فرمایید. و در این خصوص به نظر می‌رسد از یک طرف مسأله تخلف قضات به دادرسی انتظامی قضات اعلام شود که دادرسی مزبور نسبت به اعلام یاد شده تحقیقات خود را نموده و پرونده متخلفین را با صدور کیفر خواست به دادگاه انتظامی قضات ارسال دارد. از سوی دیگر تخلف و جرایم افراد نیروی انتظامی به سازمان قضایی نیروهای مسلح اعلام شود که مطابق مقررات و رویه قضایی جاری رسیدگی و تعقیب و محاکمه را انجام داده و نتیجه را به حضرت‌عالی گزارش دهند. پیش‌نویس اعلام تخلف و جرم به دو مرجع مزبور متعاقباً تهیه و خدمتان ارسال خواهد شد.

ضمناً به استحضار می‌رساند روز گذشته (۷۶/۱۲/۹) علاوه بر تشکیل جلسه هیأت، کمیسیون‌های تدوین خط‌مشی، ارتباطات و بازرسی و نظارت نیز تشکیل جلسه داده و تبادل نظر نمودند و مخصوصاً کمیسیون نظارت و بازرسی تمهیداتی را برای شروع بازرسی در خصوص موارد مورد نظر جناب‌عالی اندیشیده‌اند که اگر فرصت دهید حضوراً توضیح داده می‌شود.

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و

رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۷۶-۹۷۷۹

تاریخ ۱۳۷۶/۱۲/۲۹

حضرت آقای آیه الله یزدی

ریاست محترم قوه قضاییه

با سلام و احترام

عطف به نامه شماره ۱۱۰۵/۷۶ مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۱۸ و پیرو نامه شماره ۷۶/۵۷۹۳ مورخ ۱۳۷۶/۹/۲ با آن که تبادل مکرر نامه ممکن است ملال آور باشد ولی اگر در جهت تلاش برای احقاق حق مردم و تثبیت روند سالم رسیدگی قضایی و محاکمه عادلانه و احترام عملی به اصول قانون اساسی باشد، رنج این ملال را می توان تحمل کرد. مطمئن هستم که حضرت عالی با من در این معنی همداستانید که به هیچ وجه قصد دخالت در وظایف قانونی قوه قضاییه و خدشه وارد کردن به استقلال آن قوه که با هدف تأمین هرچه بهتر احقاق حقوق مردم و اجرای صحیح و بیطرفانه قانون، مورد تأکید قانون اساسی قرار گرفته است، ندارم. این جانب در پی دریافت تظلمات و گزارشهای متعددی در خصوص عدم رعایت موازین قانونی در امر دستگیری و بازداشت و بازجویی و نگهداری و نحوه رفتار با تعدادی از متهمان، از جمله متهمان شهرداری تهران، به دو تن از مقامهای قوه قضاییه برای بازرسی و بررسی موضوع کشف واقع، مأموریت دادم و این کار، در اجرای مسؤولیتی است که اصل ۱۱۳ قانون اساسی بر عهده رییس جمهور گذاشته و طبق تکلیفی است که به حکم سوگند یاد شده در مجلس شورای اسلامی براساس اصل ۱۲۲: «...از آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته است حمایت کنم...» بر دوشم گذاشته شده است. نیز مقتضای حکم صریح ماده ۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت های ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ است که می گوید: «رییس جمهور از طریق نظارت، کسب اطلاع، بازرسی، پیگیری، بررسی و اقدامات لازم مسؤول اجرای قانون اساسی می باشد.» و ماده ۱۴ قانون مزبور به رییس جمهور حق می دهد در اجرای وظایف خویش برای اجرای قانون

اساسی به نحو مقتضی اقدام کند و از جمله از بالاترین مقام مسؤول توضیح بخواهد و پرونده امر را به مرجع صالح ارسال دارد و ماده ۱۵ همان قانون که به رییس جمهور حق اخطار و تذکر به قوای سه گانه کشور را می دهد.

متأسفانه گزارش شماره ۵۰۷۶/۱۱۰/م/ح مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۱۴ ریاست کل دادگستری تهران که جناب عالی آن را عیناً جهت رفع ابهام و نگرانی این جانب ارسال داشتید، رافع نگرانی نمی باشد، پاسخ و توضیحات حجج الاسلام والمسلمین مروی و شوشتری حضورتان ارسال شده است که رونوشت آن را این جانب هم ملاحظه کردم. مشاهدات آقایان مزبور و گزارش های مختلف رسیده به این جانب حداقل به صورت علم اجمالی، این معنی را مسلم ساخته که هم در جریان نحوه دستگیری و بازداشت و قرارهای صادره و هم در انجام بازجویی و رفتار با دستگیرشدگان (قطع نظر از نوع اتهام انتسابی و صحت و سقم آن که حق مسلم دستگاه قضایی است تا بیطرفانه و دقیق به آنها رسیدگی و حکم مقتضی را صادر کند) تخلفات قانونی صورت گرفته و حقوق اساسی شناخته شده برای آنها در قانون اساسی، نقض شده است. بنابراین ترجیح می دهم قبل از اقدام مستقیم ارجاع پرونده به مراجع صالح طبق ذیل ماده ۱۴ قانون سابق الذکر، بار دیگر اهمیت موضوع را به جناب عالی یادآور شده و درخواست کنم که از یک سو با اعلام مراتب به دادرسی انتظامی قضات بخواهید که با ملاحظه پرونده های مربوطه و ملاحظه گزارش نمایندگان این جانب و استماع اظهارات بازداشت شدگان نسبت به تحقیق و کشف و تعقیب متهمان به تخلف طبق وظایف قانونی خود اقدام لازم را بعمل آورند و نتیجه امر به این جانب گزارش شود. از سوی دیگر در خصوص اتهام تخلف جدی نیروی انتظامی و حفاظت اطلاعات نیروی مزبور که در مراحل بازجویی و نگهداری متهمان در بازداشتگاه مقررات قانون اساسی و قانون عادی را نقض کرده اند، چنانچه رسیدگی به موضوع در صلاحیت سازمان قضایی نیروهای مسلح هم باشد با توجه به این که دادرسی و دادگاه های نظامی نیز طبق اصل ۱۷۲ قانون اساسی بخشی از قوه قضاییه و زیر نظر رییس قوه قضاییه هستند، مراتب را اعلام فرمایید که در جهت کشف و تعقیب و مجازات متخلفین اقدامات لازم و صحیح را انجام داده و نتیجه را گزارش دهند. امیدوارم

خداوند همه ما را در انجام وظیفه سنگین حمایت از حقوق مشروع و قانونی مردم یاری
فرماید.

سیدمحمد خاتمی
رئیس جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره ۱۱۰۵/۷۶

تاریخ ۱۳۷۷/۱/۲۲

حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی (دام‌توقیّه)
رئیس محترم جمهور ری اسلامی ایران

بازگشت به شماره ۹۷۷۹-۷۶ مورخ ۷۶/۱۲/۲۹ در خصوص موارد اعلام شده در
نامه جناب عالی مراتب جهت رسیدگی به داسرهای انتظامی قضات و نظامی تهران
منعکس گردید.

محمد یزدی
رئیس قوه قضائیه

شکایت از دادگاه ویژه

بسمه تعالی

شماره ۴۹۱

تاریخ ۱۳۷۷/۲/۲۳

ریاست محترم دادرسی ویژه روحانیت

با سلام و آرزوی توفیق،

خانم قابل همسر آقای سیدابوالفضل موسویان و زهرا پور اسماعیلی همسر آقای غلامحسین نادری طی نامه‌ای که برای ریاست محترم جمهوری ارسال داشتند ادعا نمودند در جریان دستگیری و محاکمه و صدور حکم محکومیت همسرانشان روند صحیح محاکمه آنگونه که موردنظر قانون اساسی است رعایت نشده است، اتهام بخوبی مشخص نبوده، متهمان فرصت کافی برای دفاع از اتهام انتسابی نداشتند و از استفاده از وکیل مدافع نیز محروم بودند. احکام محکومیت صادره نیز تناسبی با اتهامات عنوان شده ندارد و اینهمه در صورت صحت نقض اصولی از قانون اساسی محسوب می‌شود، از آنجا که طبق ماده ۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵، رئیس‌جمهوری از طریق کسب اطلاع، پیگیری و بازرسی مسؤول اجرای قانون اساسی است، لطفاً در خصوص نحوه دستگیری، اتهام انتسابی و چگونگی محاکمه و محکومیت نامبردگان توضیحات کافی مرقوم و همراه با تصویر از متن دادنامه صادره در مورد آنان ارسال فرمایید. و توضیح فرمایید آیا نسخه‌ای از دادنامه به نامبردگان ابلاغ و در اختیار آنان قرار گرفته یا خیر؟

با تشکر

حسین مهرپور

مشاور رئیس‌جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۱۲۸

تاریخ ۱۳۷۷/۵/۲۱

حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام

احتراماً به استحضار می‌رساند پیرو برخی شکایات و اعلامات واصله به هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی مخصوصاً شکایت همسران آقایان موسویان و نادى مبنی بر عدم رعایت برخی از اصول قانون اساسی در مورد دستگیری و محاکمه و محکومیت همسرانشان با استناد به ماده ۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ طی نامه‌ای به شماره $\frac{۴۹۱}{۷۷/۲/۱۳}$ از داسرای ویژه روحانیت درخواست ارایه توضیح و اطلاع گردید که تصویری از آن نامه بپیوست ارسال می‌گردد. پس از آن سه مرتبه در تاریخ‌های ۷۷/۴/۷، ۷۷/۴/۲۲ و ۷۷/۵/۷ موضوع پیگیری و درخواست پاسخ گردید که متأسفانه داسرای ویژه تاکنون پاسخی نداده است، مراتب جهت استحضار حضرت عالی و احیاناً دادن رهنمود لازم، حضورتان اعلام می‌گردد.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۵۹۰۱

تاریخ ۱۳۷۷/۶/۲۱

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای شوشتری

وزیر محترم دادگستری

با سلام

نامه شماره ۷۷-۱۲۸-م مورخ ۷۷/۵/۲۱ هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی و ضمایم آن، موضوع عدم پاسخ دادرسی ویژه روحانیت به مکاتبات آن هیأت، که تصویر آن به پیوست ارسال می‌گردد، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی‌نوشت فرمودند:

«جناب آقای شوشتری!

بسیار تعجب آور است که این دادرسی حتی پاسخ به نامه هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی نمی‌دهد. اگر خود را، مافوق قانون می‌داند رسماً اعلام کند تا ما هم تکلیف خود را بدانیم والا لازم است تن به موازین قانونی بدهد. طبعاً اگر به ریاست محترم قوه قضاییه هم رجوع شود می‌فرمایند من دخالتی ندارم خود شما پیگیری کنید اگر نتیجه نداد باید بنحوی از طریق رهبری معظم تکلیفمان را روشن کنیم.»

سید محمدعلی ابطحی

رونوشت:

- جناب آقای دکتر مهرپور

رییس محترم هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

حکم قضایی در مورد رابطه نامشروع

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۹۰۲۲

تاریخ ۱۳۷۷/۷/۲۹

جناب آقای دکتر مهربور

ریس محترم هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

رونوشت نامه‌ی شماره‌ی ۱۲۸۲- ۱/م مورخ ۷۷/۷/۲۵ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منضم به دادنامه شماره‌ی ۱۳۱۳ مورخ ۷۷/۷/۱۳، که تصویر آن به پیوست ارسال می‌گردد، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی‌نوشت فرمودند:

«هیأت نظارت و پیگیری قانون اساسی سریعاً رسیدگی کند.»

سیدمحمدعلی ابطحی

پرونده کلاسه ۱۲۳۵/۷۷

دادنامه شماره ۷۷/۷/۱۳-۱۳۱۳

تاریخ صدور رأی مرجع رسیدگی - شعبه اول محاکم عمومی دماوند

متهمین ۱-.....

۲-.....

(فعلاً بازداشت و در زندان عمومی دماوند)

اتهام - رابطه نامشروع

گردشکار - پس از وصول پرونده و ثبت آن به کلاسه با اجرای تشریفات قانونی در وقت فوق دادگاه عمومی دماوند بتصدی امضاء کننده زیر تشکیل است دادگاه با بررسی محتویات پرونده به شرح زیر مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی محکمه - در مورد اتهام خانم ... و ... دایر بر داشتن رابطه نامشروع در حد صحبت کردن با همدیگر توجهاً به گزارش پیوستی و صورتجلسه تنظیمی و دستگیری متهمان حین صحبت کردن با هم و اقرار صریح آنان به جرم انتسابی و سایر محتویات پرونده دادگاه آنان را مجرم و گناهکار شناخته و مستنداً به ماده ۶۳۷ قانون مجازات اسلامی هرکدام از متهمان را به تحمل ۵۰ ضربه شلاق تعزیراً محکوم می نماید النهایه با توجه به مراتب و این که حسب اظهارات متهمان ارتباط فقط در حد صحبت کردن بوده و راجع به ازدواج با هم صحبت می کرده اند و از طرفی توجهاً به سن آنان و عدم سابقه و این که محکمه بیم دارد اجرای حکم تأیید سویی در روحیه جوانان داشته باشد لهذا با اختیارات حاصله از ماده ۲۵ قانون مذکور اجرای حکم را تا ۲ سال معلق می نماید رأی صادره حضوری و ظرف ۲۰ روز قابل تجدیدنظرخواهی می باشد.

دادرس دادگاه ...

بسمہ تعالیٰ

شماره ۷۷-۲۷۷

تاریخ ۱۳۷۷/۸/۴

حجۃ الاسلام والمسلمین جناب آقای صفدری
ریاست محترم دادرسی انتظامی قضات

با سلام،

با ایفاد تصویر دادنامه شماره ۱۳۱۳ مورخ ۷۷/۷/۱۳ شعبه اول محاکم عمومی دماوند و نامہ دفتر ریاست محترم جمهوری حاوی پی نوشت ریاست محترم جمهوری بہ استحضار می رساند طبق محتویات دادنامہ زن و مردی بہ اتهام داشتن رابطہ نامشروع در حد صحبت کردن راجع بہ ازدواج بہ ۵۰ ضربه شلاق محکوم شدند و مستند قانونی حکم نیز مادہ ۶۳۷ قانون مجازات اسلامی ذکر شدہ کہ مربوط بہ رابطہ نامشروع یا عمل منافی عفت غیر از زنا از قبیل تقبیل یا مضاجعہ می باشد.

نظر بہ این کہ طبق اصل ۳۶ قانون اساسی حکم بہ مجازات باید از طریق دادگاہ صالح و بہ حکم قانون باشد و صحبت کردن مرد و زن برای ازدواج آنگونہ کہ در دادنامہ تصریح شدہ عقلاً و منطقاً نمی تواند از مصادیق رابطہ نامشروع و یا عمل منافی عفت باشد، مناسب است دادرسی انتظامی قضات پروندہ را مطالبہ و موضوع را از لحاظ تخلف از موازین قانونی مخصوصاً با توجہ بہ این کہ طبق مندرجات دادنامہ یکی از متہمان بازداشت ہم شدہ است مورد رسیدگی قرار دہد. خواہشمند است در اجرای مادہ ۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ چگونگی موضوع و نتیجہ بررسی را بہ این ہیأت اعلام فرمایید.

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و

رییس ہیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

رونوشت:

- جناب آقای ابطحی عطف بہ نامہ شماره ۷۷-۹۰۲۲/م مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۹

بسمه تعالی

شماره ۱۷۰۸۶

تاریخ ۱۳۷۷/۹/۸

جناب آقای دکتر مهربور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

عطف به نامه شماره ۲۷۷-۷۷-۱۳۷۷/۸/۴ حضرت عالی به این دادرسرا، در خصوص عملکرد آقای..... دادرس شعبه اول دادگاه عمومی دماوند. در راستای رسیدگی بپرونده کلاسه ۱۲۳۵/۷۷ که منجر به صدور دادنامه شماره ۱۳۱۲-۱۳/۷/۷۷ گردیده است، با توجه به مجموع محتویات پرونده مورد شکایت چون اقدام و عملکرد آقای دادرس نامبرده در رسیدگی بپرونده مربوطه که منجر بصدور دادنامه فوق‌الذکر گردیده است توجیه قانونی نداشته، لذا نظر به تعقیب انتظامی ایشان داده شد و پرونده با صدور کیفر خواست شماره ۱۳۷۷/۹/۸-۶۱۳ بدادگاه عالی محترم انتظامی قضات جهت رسیدگی ارسال گردیده است.

ضمناً چون رأی صادره از نظر این دادرسرا فاقد وجاهت قانونی تشخیص داده شد، لذا در اجزای بند ۲ ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۲/۴/۱۵ جهت رفع اشتباه حاصله و تنبیه لازم رونوشت از گزارش و نظریه این دادرسرا بانضمام پرونده موضوع دادنامه صادره بدادگستری دماوند و برای ملاحظه آقای دادرس صادر کننده رأی ارسال شد تا با ملاحظه نظریه ارسالی و مطالعه مجدد پرونده در صورت قبول اشتباه و تنبیه و یا عدم قبول تنبیه در هر حال پرونده را جهت رسیدگی و اقدام قانونی بمرجع تجدیدنظر (دادگاه استان تهران) ارسال دارید.

.....

معاون دادرسرای انتظامی قضات

- ۲- با چه مجوز و حکمی وی را سه شبانه‌روز در بازداشت نگه داشته‌اند آیا قراری از سوی قاضی دادگاه صادر شده بود یا خیر؟
- ۳- در چه بازداشتگاهی نامبرده را نگه داشتند و چه ضرورت و تجویز قانونی برای نگهداری وی در سلول انفرادی و در محلی بصورت ناشناخته وجود داشته است؟

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و

رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

رونوشت:

- جناب آقای ابطحی رییس دفتر محترم رییس جمهور عطف به نامه شماره ۶۴۵۵-۷۷/م مورخ ۷۷/۶/۳ و عنداللزوم مستحضر ساختن ریاست محترم جمهوری اضافه می‌نماید که با آقای..... نماینده..... حضوراً نیز صحبت و توضیحات شفاهی ایشان اخذ شد.

بسمه تعالی

شماره ۷۷/۱۷۲۳۸۴

تاریخ ۱۳۷۷/۸/۲۴

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

سلام علیکم

عطف به شماره $\frac{۷۷-۱۶۴}{۷۷/۶/۱۵}$ نظر باینکه پیگیری موضوع از طرف ریاست محترم

جمهوری طی ابلاغیه $\frac{۷۷-۶۴۵۷}{۷۷/۶/۴}$ به این جانب محول شده، نتیجه اقدامات حضوراً
باستحضار ایشان خواهد رسید.

ضمناً شیوه طرح سئوالات مطروحه در عطفی فوق از طرف جناب عالی آنهم به
صرف گزارش یک متهم موجب تعجب شد.

دزی نجف آبادی

وزیر اطلاعات

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۳۶۱

تاریخ ۱۳۷۷/۹/۱۵

حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام

به پیوست تصویر نامه شماره ۷۷-۱۶۴ مورخ ۷۷/۶/۱۵ هیأت خدمت وزیر محترم اطلاعات در مورد اعلام شکایت آقای..... نماینده مجلس و پاسخ شماره ۷۷/۱۷۲۳۸۴ مورخ ۷۷/۸/۲۴ وزیر محترم اطلاعات ارسال می گردد طبق جوابیه فوق، نتیجه اقدامات به استحضار شخص جناب عالی خواهد رسید و بدین ترتیب دیگر موردی برای پیگیری هیأت وجود ندارد. طبعاً هرگونه اقدامی را خود مصلحت و لازم بدانید خواهید فرمود.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۲۰۸۸۴

تاریخ ۱۳۷۷/۹/۲۳

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای ذری نجف آبادی
وزیر محترم اطلاعات

با سلام

نامه‌ی شماره‌ی ۷۷-۳۶۱ مورخ ۷۷/۹/۱۵ هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی و سوابق آن در خصوص رسیدگی به شکواییه آقای..... نماینده محترم مردم..... در مجلس شورای اسلامی، که تصویر آن به پیوست ارسال می‌گردد، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی‌نوشت فرمودند:

«جناب آقای ذری»

بسیار برای من تعجب‌آور بود پاسخ شما کار هیأت محترم پیگیری و نظارت، همین است که اگر اتهامی یا ادعایی هست بررسی کند و دستگاه‌ها موظفند که پاسخ دهند و هیأت در چهارچوب نص قانون اساسی و نیز اختیارات رئیس جمهور عمل می‌کند و شما هم لازم است پاسخ لازم را به حضرات بدهید. طبعاً اگر ادعای نادرستی بوده است مستنداً باید آن را بنویسید. لطفاً سریعاً پاسخ هیأت را بدهید.»

سیدمحمدعلی ابطحی

رونوشت:

- جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی برای آگاهی و پیگیری موضوع به جد حسب دستور ریاست محترم جمهوری

بسمه تعالی

شماره ۱/۱۷۲۹۱

تاریخ ۱۳۷۷/۱۱/۱۸

جناب آقای مهربور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

سلام علیکم،

پیرو نامه‌های شماره $\frac{۷۷/۱۷۲۳۸۴}{۷۷/۸/۲۴}$ و $\frac{۷۷-۱۰۸۸۴}{۷۷/۹/۲۳}$ به اطلاع می‌رساند آقای..... متعاقب دعوت به وزارت اطلاعات جهت توضیح پاره‌ای از اتهامات وارده، بدلیل بارز شدن تخلفات سنگین مالی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی نامبرده به حکم قضایی (پیوست می‌باشد) دستگیر و در زندان توحید بازداشت و پس از دو شبانه‌روز با اخذ وثیقه آزاد گردید و هم‌اکنون پرونده ایشان در مجتمع قضایی ویژه (شعبه ۱۴۱۰) در حال رسیدگی می‌باشد.

لازم به ذکر است این وزارتخانه اتهامات مطرح شده از سوی نامبرده در خصوص نحوه دستگیری و بازداشت وی را تکذیب می‌نماید. ضمناً پیشنهاد استفاده از اسم مستعار و اختصاص اتاقی ویژه به ایشان جهت حفظ شأن و حیثیت نامبرده، بوده است.

دری نجف‌آبادی

وزیر اطلاعات

رونوشت:

- دفتر ریاست محترم جمهوری، بازگشت به نامه شماره ۷۷-۶۴۵۷

در مورد بازداشت امیرانتظام

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۷۹۵۴

تاریخ ۱۳۷۷/۷/۵

جناب آقای مهرپور

رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

گزارش شماره‌ی ۱۱۲/۵۸۷۳ مورخ ۷۷/۶/۲۵ این دفتر و ضمائم آن در خصوص حمایت از آقای امیرانتظام و تقاضا برای آزادی او، که تصویرهای آن به پیوست ارسال می‌گردد، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی‌نوشت فرمودند:

«رفتار و مواضع آقای امیر انتظام مواضعی بود که بدون مستند درست شدیداً القاء شبهات سختی در اذهان می‌کرد که طبعاً اگر نتواند ثابت کند درخور پیگرد جدی است و حق هم هست که طبق موازین با آن برخورد شود از سوی دیگر رعایت موازین قانونی حتی در برخورد با اتهام و جرم هم علاوه بر این که وظیفه دولت و حکومت است باعث پایداری و ثبات نظام می‌شود. صرفنظر از انگیزه‌های احتمالی نویسندگان نامه نفس عمل و واقعه درخور پیگیری است که تا چه حد قانون رعایت شده است دفتر نظارت و پیگیری اجرای قانون اساسی بررسی و پیگیری و نتیجه را اعلام کند.»

سیدمحمدعلی ابطحی

شماره ۷۷-۲۳۱

تاریخ ۱۳۷۷/۷/۱۲

ریاست محترم دادگاه انقلاب اسلامی ایران

با سلام

در پی بازداشت مجدد عباس امیر انتظام شکایات و اعلامات مختلفی به آقای رئیس‌جمهور واصل شده است معظم له ضمن تأکید بر برخورد جدی قانونی خواستار بررسی موضوع از لحاظ اطمینان به اجرای مقررات و ضوابط شفاف قانونی در این خصوص از سوی هیأت نظارت شده‌اند شنیده شده است که نامبرده در پی شکایت خانواده شهید مرحوم لاجوردی به دادگاه احضار و پس از تفهیم اتهام در مورد او قرار وثیقه صادر و پس از یکی دو روز بازداشت با سپردن وثیقه آزاد شده ولی مجدداً از سوی دادگاه انقلاب زندانی شده است.

در اجرای ماده ۱۲ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی خواهشمند است چگونگی موضوع و جهات قانونی بازداشت و زندانی شدن فعلی نامبرده را برای این هیأت اعلام فرمایند.

حسین مهرپور

مشاور رئیس‌جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

رونوشت:

- جناب آقای ابطحی رئیس دفتر محترم رئیس‌جمهور عطف به نامه‌های شماره ۴۱۸۲۳/۱۱ مورخ ۷۷/۷/۶ و ۷۷-۷۹۵۴/م مورخ ۷۷/۷/۸ جهت استحضار ریاست محترم جمهوری

بسمه تعالی

شماره ۷۹-۲۵۱۷

تاریخ ۱۳۷۷/۱۱/۱۲

جناب آقای شیرج
ریاست محترم نهاد قوه قضائیه

با سلام

به پیوست نامه وکلای آقای امیرانتظام برای این هیأت به همراه گزارش نسبتاً جامعی که برای کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در خصوص وضعیت محاکمه و بازداشت نامبرده، داده‌اند، ارسال می‌شود در عین حال ترجمه اظهارنظر گروه کاری توقیف خودسرانه کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل که برای ارایه به اجلاس ۵۷ کمیسیون مزبور اعلام شده فرستاده می‌شود نظر به این که نحوه برخورد با فرد فوق‌الذکر از لحاظ مبانی قانونی روشن نیست و مخصوصاً مشخص نیست که ادامه بازداشت کنونی وی در مقام اجرای حکم محکومیت سابق اوست یا بر مبنای قرار تأمین صادره به اتهام جدید هتک حرمت و نشر اکاذیب است و شبیه خلاف قانون و قانون اساسی در روند کار وجود دارد خواهشمند است دستور فرمایید سیر قضیه مخصوصاً چگونگی وضعیت بازداشت فعلی آقای عباس امیرانتظام و مبانی قانونی آن جهت اطلاع هیأت ارسال شود.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۱/۷۹/۱۹۸۸۱

تاریخ ۱۳۷۹/۱۱/۲۳

حجة الاسلام جناب آقای مبشری
رییس محترم دادگاه های انقلاب اسلامی ایران

با سلام

تصویر نامه شماره ۷۹-۲۵۱۷ مورخ ۷۹/۱۱/۱۲ مشاور محترم رییس جمهور و
رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی به همراه ضمایم آن راجع به
بازداشت آقای عباس امیرانتظام جهت ملاحظه به پیوست ارسال می گردد.
دستور فرمایید گزارشی از چگونگی پرونده تهیه و ارسال نمایند.

محمود شیریج

رییس نهاد قوه قضاییه

موجود در دفاعیات و اظهارات غیر موجه وی مجرمیت نامبرده را محرز و براساس موازین قضایی اسلام و با رعایت تبصره ۲ ماده ۱۱ آیین‌نامه دادگاه‌های انقلاب مصوب ۲۷ خرداد ۱۳۵۸ شورای انقلاب نامبرده را از مصادیق بارز مفسد تشخیص و به حبس ابد محکوم نموده است. ذکر این نکته ضروری است که براساس ماده ۱۱ آیین‌نامه دادگاه‌های انقلاب و تبصره ذیل آن احکام دادگاه‌های انقلاب بر اساس موازین اسلامی صایر و قطعی و بدون تجدیدنظر بوده است، همچنین لازم به توضیح می‌باشد که حسب ماده ۷ آیین‌نامه مارالذکر متهم در زمان محاکمه حق تعیین وکیل را داشته است، لکن در هیچیک از مراحل دادرسی شخصاً و کیلی معرفی ننموده است و براساس قوانین حاکم در زمان محاکمه دادگاه تکلیفی در خصوص تعیین وکیل تسخیری نداشته است.

پس از ابلاغ مفاد رأی دادگاه به محکوم علیه نامبرده جهت تحمل کیفر به ندامتگاه معرفی و علیرغم جوسازی و شایعه پراکنی علیه انقلاب و نظام و نقض مقررات زندان همواره از تسهیلات ویژه‌ای در خصوص استفاده از مرخصی و امکانات درمانی و رفاهی در خارج از زندان بهره‌مند گردیده است به طوری که تا قبل از سال ۷۳ چندین نوبت بصورت تحت‌الحفظ و یا با اخذ وثیقه به مراکز درمانی مجهز اعزام و از سال ۷۳ لغایت سال ۷۵ در بازداشتگاه خانگی خارج از زندان نگهداری و بعد از آن نیز در خارج از زندان زندگی نموده است.

نامبرده در تاریخ ۷۷/۶/۴ در پی مصاحبه با رادیوهای بیگانه و ایراد تهمت و افترا به شهید لاجوردی براساس شکایت خانواده محترم لاجوردی بازداشت و به موجب قرار قانونی اصداری از شعبه ۵۱۱ دادگاه عمومی به زندان معرفی گردیده است و پس از آن نیز چندین نوبت به مرخصی‌های طویل‌المدت اعزام و از تاریخ ۱۳۷۹/۲/۱۵ حسب درخواست وی اجرای حکم (حبس) براساس ماده ۲۹۱ آیین دادرسی کیفری متوقف و مشارالیه به مرخصی اعزام و در تاریخ ۸۰/۱/۱۵ پس از اتمام آخرین مهلت تمدید شده مرخصی (ده روز) خود را به زندان معرفی می‌نماید.

معاون نظارت و بازرسی و مسؤول دفتر حقوقی

دادگاه انقلاب اسلامی تهران

در مورد بازداشت آقای کدیور و دادگاه ویژه روحانیت

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۱۴۲۳۳

تاریخ ۱۳۷۷/۲/۱۶

جناب آقای مهربور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

نامه مورخ ۷۷/۲/۱۲ خانم زهرا رودی در خصوص دستگیری همسرشان آقای

دکتر محسن کدیور که تصویر آن به پیوست ارسال می‌گردد، به استحضار ریاست

محترم جمهوری رسید؛ پی‌نوشت فرمودند:

«به نام خدا

گرچه مسئولان دادگاه ویژه تاکنون حتی در برابر استفسارهای عادی هم خود را ملزم به توضیح ساده ندانسته‌اند اما به هر حال ادعای نام و دادخواهی یک شهروند (سر فتنه‌نظر از موقعیت او) از رئیس جمهور را نمی‌توان به خود رها کرد. هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی سریعاً بررسی کند و راه کارهای اقدام را جستجو کند. بینیم چه باید کرد.»

سید محمدعلی ابطیعی

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۶۲۹

تاریخ ۱۳۷۷/۱۱/۲۲

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی

ریاست محترم جمهوری

با سلام

عطف به پی‌نوشت مندرج در نامه شماره ۱۴۷۳۳-۷۷/م مورخ ۷۷/۱۲/۱۶ در رابطه با تظلم همسر حجة الاسلام آقای محسن کدیور و دستور بررسی و جستجوی راهکارهای اقدام به استحضار می‌رساند؛ علاوه بر شکواییه‌ای که خدمت حضرت عالی ارسال شده، از سوی خود آقای کدیور و همسر ایشان به هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی نیز شکایت شده و درخواست پیگیری موضوع از جهت جلوگیری از نقض اصول قانون اساسی بعمل آمده و در هیأت هم موضوع مورد بحث قرار گرفته و در زمینه روش‌های اقدام در محدوده وظایف رییس‌جمهور در خصوص اجرای اصول قانون اساسی مخصوصاً در مورد حقوق و آزادی‌های افراد ملت مذاکره بعمل آمد، یک نظر این بود که در اجرای ابتدایی‌ترین اقدام رییس‌جمهور یعنی کسب اطلاع، اخذ توضیح و بررسی موضوع طبق ماده ۱۳ قانون حدود وظایف و اختیارات ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ از دستگاه قضایی نسبت به موارد نگرانی از روند نقض اصول قانون اساسی خواستار تبیین موضوع شده و خواسته شود ترتیبی اتخاذ گردد که نماینده‌ای از هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی، با آقای کدیور در زندان ملاقات و وضعیت ایشان را ملاحظه و اظهاراتش را استماع و موارد اتهامی و اقدامات دادرسی ویژه را البته بدون هیچ‌گونه دخالتی در روند رسیدگی بررسی نماید و با توجه به سابقه عدم پاسخگویی دادگاه ویژه به مکاتبات هیأت یک پیشنهاد این بود که چون به هرحال، رییس قوه قضاییه، طبق اصل ۱۵۷ قانون اساسی کلیه مسؤولیت‌های قوه قضاییه را بعهده دارد و در قانون اساسی یک قوه قضاییه بیشتر پیش بینی نشده، نامه‌ای با امضاء رییس‌جمهور خطاب به ریاست محترم قوه قضاییه در اجرای ماده ۱۳ قانون یاد شده

ارسال شود ولی بلحاظ وضع خاص و استقلالی که دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت طبق مقررات خود از قوه قضاییه دارد، اجماع نظر در بین اعضاء هیأت بر این امر حاصل نشد. در عین حال متن نامه تنظیم شده، جهت ملاحظه و احیاناً تصمیم و اقدام مقتضی حضرت عالی به پیوست فرستاده می‌شود.

در خصوص شکایت آقای کدیور و ایرادات مطروحه از سوی ایشان نسبت به عمل دادسرای ویژه که طبعاً دارای بازتاب اجتماعی وسیعی بوده و اظهارنظرهای گوناگون در خصوص مغایرت یا عدم مغایرت اقدام مزبور با قانون اساسی را در پی داشته به استحضار می‌رساند ایرادات مزبور از چند جهت مطرح است:

۱- مغایرت اصل تشکیل دادسرا و دادگاه ویژه با قانون اساسی - ایراد عمده آقای کدیور در شکواییه خود به هیأت که این روزها در نوشته‌ها و گفته‌های بسیاری از صاحب نظران نیز مطرح شده، بر غیرقانونی بودن اصل تشکیل مرجع قضایی مزبور است، در این زمینه نظر هیأت به طور تفصیل قبلاً طی نامه‌های شماره ۷۷-۱۵۵ مورخ ۷۷/۶/۱۴ و ۷۷-۴۷۷/م مورخ ۷۷/۱۰/۲۰ حضورتان ارسال شده و نیاز به تکرار نیست و خلاصه آن در یک جمله این است که به نص اصل ۱۵۹ قانون اساسی: «... تشکیل دادگاهها و تعیین صلاحیت آنها منوط به حکم قانون است.» و به نص اصل ۵۸ اعمال قوه مقننه یعنی قانون‌گذاری از طریق مجلس شورای اسلامی است و طبق اصل ۵۹ استثنائاً در مواردی میتوان از طریق مراجعه به همه پرسى وضع قانون نمود، از سوی دیگر طبق صدر اصل ۱۵۹ که: «... مرجع رسمی تظلمات و شکایات دادگستری است...» و اصل ۱۷۲ و اصول مربوطه دیگر، قانون اساسی دادگاهی اختصاصی جز محاکم نظامی آنها فقط برای رسیدگی به جرایم خاص نظامی یا انتظامی اعضاء نیروهای مسلح نمی‌شناسد، که آنها بخشی از قوه قضاییه و مشمول اصول مربوط به آن می‌باشد.

بنابراین اصل وجود یک مرجع قضایی بنام دادگاه ویژه روحانیت از دو جهت با قانون اساسی مغایر است یکی از این حیث که اصولاً چون دادگاه اختصاصی است به حکم قانون اساسی نمی‌تواند وجود داشته باشد یعنی قانون عادی مصوب مجلس هم نمی‌تواند موجب تشکیل آن شود. ثانیاً از این جهت که به فرض بتوان طبق قانون، دادگاه

مزبور را تشکیل داد، تشکیل این دادگاه نه به حکم قانون مصوب مجلس نه همه پرسی و نه حتی به استناد حل معضل نظام طبق بند ۸ اصل ۱۱۰ قانون اساسی مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام بوده است.

تکرار این جمله از سوی برخی اظهار نظر کنندگان و ابرام بر آن که دادگاه ویژه قانونی است و مطابق قانون اساسی است، آن را قانونی نمی‌کند مگر این که مفهوم جدید یا بقول امروزی‌ها قرائت جدیدی از قانون و قانون اساسی وجود داشته باشد که ما از آن بی‌اطلاع باشیم.

از سوی دیگر برخی ضوابط حاکم بر تشکیل و صلاحیت و رسیدگی دادگاه ویژه طبق آیین‌نامه مورد عمل آن با نصوص قانون اساسی مغایرت دارد که به دو سه نمونه بارز آن اشاره می‌شود:

الف - طبق قانون اساسی (اصول ۱۵۷ و ۱۵۸) مسؤلیت کلیه امور قضایی و اداری و اجرایی قوه قضاییه بعهده رییس قوه قضاییه است و استخدام و عزل و نصب قضات حتی رییس و دادستان دیوان عالی کشور با اوست، در حالی که طبق آیین‌نامه دادگاه ویژه، دادستان ویژه روحانیت و حاکم شرع شعبه اول مستقیماً توسط مقام معظم رهبری منصوب می‌شود (مواد ۲ و ۱۰) و عزل و نصب دادستان‌ها و دادیاران داسرا بعهده دادستان منصوب است (ماده ۷)

ب - مستفاد از اصول ۳۶ و ۱۶۹ قانون اساسی این است که جرم چیزی است که به موجب قانون به عنوان جرم شناخته شده و برای آن مجازات تعیین شده است در حالی که طبق تبصره ماده ۱۸ آیین‌نامه دادگاه ویژه عرف نیز ملاک تعیین جرم بودن اعمالی برای روحانیون قرار گرفته است.

ج - طبق اصل ۱۶۷ قانون اساسی حکم دادگاه باید مستند به قوانین مدونه باشد و اگر در موضوعی قانون مدون وجود نداشت قاضی دادگاه باید به استناد منابع معتبر اسلامی و فتاوی معتبر فقهی حکم قضیه را صادر نماید ولی بموجب ماده ۴۲ آیین‌نامه دادگاه ویژه ابتدا باید حکم دادگاه به استناد موازین شرعی صادر شود و چنانچه در شرع نسبت به جرمی مجازاتی وجود نداشت باید به استناد قوانین موضوعه حکم صادر

شود.

دشواری کار رییس‌جمهور و هیأت منتخب او در اجرای مسئولیت اجرای قانون اساسی در رابطه با دادگاه ویژه از این جا ناشی می‌شود، که دادگاه مزبور نهادی است غیروابسته به قوه قضاییه و طبعاً ذو قوه دیگر، و خارج از چهارچوب و ضوابط قانون اساسی تشکیل شده است، تأسیس و تشکیل دادرسی و دادگاه ویژه مستقیماً با حکم مقام معظم رهبری (ابتدا حضرت امام رضوان‌الله تعالی علیه (سال ۶۶) و بعداً حضرت آیه‌الله خامنه‌ای) صورت گرفته و مشروعیت خود را از فرمان رهبری می‌گیرد و رییس‌جمهور که طبق اصل ۱۱۳ قانون اساسی مسئول اجرای قانون اساسی است، طبق اصل ۱۲۲ در رابطه با وظایف قانونی خود در برابر رهبر مسئول است، حال نهادی که خارج از ضوابط قانون اساسی مستقیماً با حکم رهبری ایجاد شده و زیر نظر مستقیم مقام مزبور و با ضوابطی که جدا از چارچوب قانون اساسی با تأیید آن مقام تنظیم و تصویب شده عمل میکند؛ چگونه می‌تواند مورد ممیزی رییس‌جمهور از جهت اجرای قانون اساسی قرار گیرد معضلی است که حل آن آسان به نظر نمی‌رسد. راه حل غیرحقوقی ما تکرار پیشنهادی است که قبلاً طی نامه شماره ۱۵۵-۷۷ مورخ ۷۷/۶/۱۴ حضورتان ارایه شد که با مقام معظم رهبری مذاکره فرمایید که خود ایشان اگر صلاح می‌دانند تمهیدی بیاندیشند و رسیدگی قضایی به جرایم طبقه روحانی نیز در روند چارچوب قانون اساسی فراهم آید. والامر الیک فانظری ماذا تامرین.

۲- اشکالات مربوط به نحوه دادرسی - (انتخاب وکیل، علنی بودن محاکمه، حضور هیأت منصفه و...)

در این زمینه باید گفت اگر از اصل غیرقانونی بودن دادگاه ویژه بتوان اغماض کرد و وجود آن را مشروع و قانونی تلقی کرد، طبعاً باید نحوه عمل و شیوه دادرسی آن را در محدوده مقررات مربوطه خودش مورد ارزیابی قرار داد. با عنایت به این امر در مورد وکالت اشعار می‌دارد که طبق تبصره ۱ ماده واحده مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص انتخاب وکیل توسط اصحاب دعوی: «اصحاب دعوی در دادگاه ویژه روحانیت نیز حق انتخاب وکیل دارند، دادگاه

تعدادی از روحانیون صالح را به عنوان وکیل مشخص می‌کند تا از میان آن‌ها به انتخاب متهم، وکیل انتخاب گردد.»

ظاهراً دادگاه بر همین ترتیب در مورد آقای کدیور اقدام کرد، هرچند حکم این قانون خالی از انتقاد نیست و با روح اصل ۳۵ قانون اساسی و فلسفه دادن حق انتخاب وکیل به متهم سازگاری ندارد.

در خصوص علنی بودن محاکمه اصل ۱۶۵ قانون اساسی اعلام می‌دارد که محاکمات باید علنی باشد ولی در صورتی که به تشخیص دادگاه علنی بودن منافی عفت عمومی یا نظم عمومی باشد دادگاه غیر علنی تشکیل می‌شود.

دادگاه ویژه روحانیت چون تشکیل آن منبعت از قانون اساسی نیست بلکه نشأت گرفته از حکم مقام معظم رهبری و آیین‌نامه مصوب ایشان است نتیجتاً دادگاه به مقررات آیین‌نامه خود مراجعه می‌نماید، در آیین‌نامه دادگاه ویژه حکمی در مورد علنی بودن دادگاه ذکر نشده ولی رییس دادگاه ویژه روحانیت در تاریخ ۷/۷/۷۰ از مقام معظم رهبری کسب تکلیف نموده، و از ایشان سؤال نموده که تشخیص علنی بودن یا مخفی بودن دادگاه با چه مرجعی است و معظم له پاسخ دادند تشخیص علنی بودن دادگاه با رییس دادگاه است. (نقل از مجله کانون وکلا شماره ۱۵۲ و ۱۵۳ ص ۳۷۴)

در خصوص سیاسی بودن جرم و لزوم حضور هیأت منصفه باید گفت طبق اصل ۱۶۸ قانون اساسی رسیدگی به جرایم سیاسی باید بصورت علنی و با حضور هیأت منصفه صورت گیرد ولی طبق همان اصل تعریف جرم سیاسی و ترکیب و اختیارات هیأت منصفه براساس موازین اسلامی طبق قانون معین می‌شود. تاکنون قانونی که جرم سیاسی را تعریف کند تصویب نشده است. بنابراین اگر هم براساس معیارهای حقوقی و نظرات اهل فن برخی جرایم، به عنوان جرم سیاسی تلقی شوند، چون مبنای قانونی مصوب ندارد نمی‌توان محاکمه آن‌ها را طبق اصل ۱۶۸ قانون اساسی انجام داد ولی در سؤالی که حاکم شرع دادگاه ویژه از مقام معظم رهبری در خصوص جرایم مطبوعاتی روحانیون و ضرورت یا عدم ضرورت تشکیل هیأت منصفه بعمل آورده معظم له در پاسخ فرموده‌اند: کلیه جرایم و تخلفات سیاسی روحانیون و آن‌چه موجب

خدا در حیثیت روحانیت است باید در آن دادگاه ویژه رسیدگی شود و اگر ترکیب هیأت منصفه از روحانیون و مورد تأیید دادستان و رییس دادگاه باشد، حضور آن مفید است. (نقل از مرجع پیشین).

با این وصف، قطع نظر از مقتضیات اصل ۱۶۸ قانون اساسی اگر دادگاه ویژه اتهامات وارده به آقای کدیور را سیاسی تلقی نماید می‌تواند دادگاه را با حضور هیأت منصفه با ترکیبی که در پاسخ فوق‌الذکر آمده است تشکیل دهد.

۳- اشکال مربوط به صدور قرار بازداشت - از جمله ایراداتی که بر کار دادرسی ویژه وارد شده و مورد شکایت قرار گرفته است صدور قرار بازداشت موقت برای آقای کدیور و نگهداری نامبرده در زندان است.

زندانی کردن فرد و سلب آزادی از او مسأله‌ای است که اگر توجیه قانونی صحیح نداشته باشد از مصادیق بارز نقض قانون اساسی است علی‌الاصول هنگامی می‌توان کسی را زندانی کرد که طبق حکم قطعی صادره از دادگاه صالح و بر مبنای قانون و مستند به دلایل به حبس محکوم شده باشد.

در دوره تحقیق مقدماتی و قبل از صدور حکم استثنائاً می‌توان برای جلوگیری از فرار متهم و یا تبانی برای امحاء ادله جرم و یا سنگین بودن اتهام انتسابی و مجازات مقرر قانونی برای وی، قرار بازداشت صادر کرد. طبق ماده ۱۳۰ قانون آیین دادرسی کیفری تأمین باید با اهمیت جرم و شدت مجازات و دلایل و اسباب اتهام و احتمال فرار متهم و امحاء اثرات جرم و همچنین سابقه متهم و چگونگی مزاج و سن و حیثیت او متناسب باشد، طبق ماده ۲۵ آیین‌نامه دادگاه ویژه در موارد خوف فرار متهم، خوف تبانی یا امحاء آثار جرم، موارد مهمی از قبیل جرایم ضدانقلابی، موادمخدر، کلاهبرداری، ارتشاء قتل و... مواردی که آزادی متهم موجب مفسده است می‌توان قرار بازداشت صادر نمود.

حسب اعلام آقای کدیور و خانواده وی نامبرده پس از احضار در روز شنبه ۷۷/۱۲/۸ با قرار بازداشت روانه زندان شده است، هرچند تشخیص لزوم قرار بازداشت و اتخاذ تصمیم با مقام قضایی مربوطه است و اطلاع کافی نیز از اتهامات وارده به ایشان

بسمه تعالی

حضرت آیه الله یزدی
ریاست محترم قوه قضاییه

با سلام

در پی بازداشت حجة الاسلام آقای محسن کدیور از سوی دادگاه ویژه روحانیت شکایات و اعلام‌هایی بصورت نامه سرگشاده و خصوصی و اظهارات شفاهی به این جانب واصل شده و در آن‌ها از نقض اصول قانون اساسی مربوط به حقوق و آزادی‌های مشروع آحاد ملت و ممنوعیت تفتیش عقاید و تعرض و مواخذه افراد به خاطر داشتن عقاید و قانونی بودن جرم و دستگیری و بازداشت و صلاحیت دادگاه ابراز نگرانی شده است؛ انتشار عناوینی از اتهامات چون تبلیغ علیه جمهوری اسلامی و نشر اکاذیب و تشویش اذهان عمومی که در اطلاعیه دادرسی ویژه روحانیت مطرح شده، و تاب تفسیر و برداشت‌های مختلف دارد و عنایت به این‌که به هر حال نامبرده فردی اهل فکر و مطالعه و قلم و بیان در زمینه مبانی و مسایل حکومت اسلامی است نگرانی فوق را تقویت می‌کند و چنانکه معلوم است، بازداشت و نگهداری نامبرده در زندان بازتاب اجتماعی داشته و به نوعی تشویش اذهان عمومی به خصوص اهل فکر و قلم را نسبت به آزادی‌های اساسی خود در پی داشته است که نمی‌توان نسبت به آن بی‌تفاوت بود مخصوصاً توجه به این نکته لازم است که حداکثر مجازات جرایم موضوع مواد ۵۰۰ و ۶۹۸ قانون مجازات اسلامی که دادرسی ویژه به آن استناد نموده یکسال و دو سال حبس است که از لحاظ میزان مجازات، صدور قرار بازداشت متناسبی با اتهام وارده ندارد و بیم تبانی و امحاء ادله و فرار هم در این مورد بسیار مستبعد است به خصوص که جرم موضوع ماده ۶۹۸ طبق ماده ۷۲۷ قانون مجازات اسلامی جز با شکایت شاکی خصوصی تعقیب نمی‌شود و گزارش نشده که کسی از ایشان شکایت نموده باشد.

بدون تردید قوه قضاییه طبق قانون اساسی از استقلال برخوردار بوده و قاضی دادگاه مستقل است یعنی بدون مداخله هر شخص و مقام و اعمال نفوذ یا دستور اداری

باید بر مبنای قانون و براساس مقررات روشن قانونی رسیدگی نموده و اتخاذ تصمیم نماید، ولی اصل ۱۱۳ قانون اساسی، مسؤولیت اجرای قانون اساسی را برعهده رییس‌جمهور گذاشته و متن سوگندی که طبق اصل ۱۲۱، رییس‌جمهور در مجلس شورای اسلامی در حضور رییس قوه قضاییه و اعضاء شورای نگهبان یاد می‌کند، وی را به پاسداری از قانون اساسی و حمایت از آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته است متعهد می‌نماید و طبق ماده ۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی، رییس‌جمهور مکلف شده است از طریق نظارت، کسب اطلاع، بازرسی، پیگیری، بررسی و اقدامات لازم مسؤولیت اجرای قانون اساسی را ایفا نماید.

نظر باین‌که موضوع مطروحه در مورد آقای کدیور بگونه‌ای است که نگرانی روندی از نقض اصول مختلف قانون اساسی را در دستگاه قضایی ایجاد کرده است، در اجرای مسؤولیت موضوع اصل ۱۱۳ قانون اساسی و به استناد ماده ۱۳ قانون عادی فوق‌الاشعار از جناب‌عالی که به هرحال به عنوان رییس قوه قضاییه طبق اصل ۱۵۷ قانون اساسی مسؤولیت دستگاه قضایی کشور را بعهده دارید می‌خواهم دستور فرمایید سریعاً گزارش مبسوط و روشنی از اتهامات آقای کدیور و مبانی و جهات قانونی اقدام دادگاه یا دادرسی مربوطه در احضار و بازداشت نامبرده تهیه و برای این‌جانب ارسال گردد و ترتیبی داده شود که عنداللزوم نمایندگان از سوی این‌جانب با مراجعه به زندان و دیدار با زندانی و ملاحظه و مطالعه پرونده و شرکت در جلسات محاکمه طبق ماده ۱۳ قانون مازالذکر، وظیفه کسب اطلاع، بازرسی و بررسی را تحقق بخشند تا در صورت لزوم، رییس‌جمهور بتواند اقدامات قانونی موضوع مواد ۱۴ و ۱۵ قانون یاد شده را انجام دهد.

با تشکر

سیدمحمد خاتمی

رییس‌جمهور

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۱۴۹۷۵

جناب آقای مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

گزارش شماره ۷۷-۶۲۹ مورخ ۷۷/۱۱/۲۲ و ضمیمه آن در خصوص بازداشت آقای محسن کدیور، طی گردش کار شماره ۱۱۲/۱۱۴۱۲ مورخ ۷۷/۱۲/۲۵ این دفتر (تصویر پیوست)، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشت فرمودند:

«به نام خدا

جناب آقای مهرپور

منهای بند ۱ و ۲، گرچه امیدی به این که این دادگاه به اختیار و وظیفه‌ای که رییس جمهور نسبت به تذکر و سؤال دارد و اهتمام و احترام کند چندان امیدی ندارم و به طور کلی شیوه‌ها و روش‌های آن را جفایی می‌دانم به مقام معظم رهبری که انتساب به ایشان ایجاب می‌کند که رعایت بیشتری نسبت به قانون و آداب و ادب شود ولی در عین حال لازم است تذکرات لازم را تا آن جا که در چارچوب وظایف رییس جمهور است به حضرات بدهید در مورد بند ۲ و بدون اشاره به بند ۱ (که قبلاً نامه هیأت را خدمت مقام معظم رهبری دادم و نظر خودم را گفتم و پیشنهاد من هم این بود اموری که راه‌های قانونی دارد خوب است از آن طریق طی شود) و تنها با ذکر این که صرف نظر از بحث جایگاه دادگاه ویژه خوب است نسبت به نحوه رسیدگی و قرار گرفتن سایر امور در چارچوب‌های قانونی و... اقدام شود. نامه مناسبی

به همین منظور جهت مقام معظم رهبری تهیه و اگر پیشنهاد
خاصی هم هست مطرح شود تا تقدیم حضورشان کنیم.»

سیدمحمدعلی ابطحی

محکومیت فردی به پرداخت خمس اموال

بسمه تعالی

شماره ۷۷-۸۰۸

تاریخ ۱۳۷۸/۴/۱۶

حضرت آیه الله یزدی

ریاست محترم قوه قضائیه

با سلام

تصویر شکواییه آقای یحیی ابوحسین بانضمام رونوشت حکم صادره از شعبه ششم دادگاه انقلاب (اصل ۴۹) درخصوص محکومیت نامبرده به پرداخت خمس اموال بلحاظ عدم ارایه مدارک در ارتباط با پرداخت خمس ارباح مکاسب، ارسال می‌گردد، نظر به این که طبق اصل ۲۶ قانون اساسی حکم دادگاه باید به موجب قانون باشد و براساس اصل ۱۶۶ نیز احکام دادگاهها باید مستند به مواد قانونی باشد و با عنایت به این که در اصل ۴۹ قانون اساسی و قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ مصوب سال ۱۳۶۳ و قانون شمول اجراء قانون نحوه اجراء اصل ۴۹ قانون اساسی در مورد ثروت‌های ناشی از احتکار و گرانفروشی و قاچاق مصوب سال ۱۳۶۸ عدم پرداخت خمس جزء مواردی که دادگاه باید بررسی و نسبت به آن حکم صادر نموده و طرف را مکلف به پرداخت نماید نکرده به میان نیامده است و فقط در ماده ۸ قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی پیش‌بینی شده که اگر بعد از رسیدگی معلوم شد مقداری از اموال شخص نامشروع است ولی میزان آن معلوم نیست و صاحب اموال نیز مشخص نیست باید خمس مال را در اختیار ولی امر قرار داد که طبعاً این ماده هیچ ارتباطی با گرفتن خمس اموال شخص بلحاظ عدم احراز پرداخت خمس ارباح مکاسب ندارد.

نظر به این که نوع تلقی دادگاه در اصدار این حکم بگونه‌ای است که قاعدتاً ممکن است در موارد مشابه دیگر نیز چنین احکامی صادر نموده باشد و یا صادر نماید و از آنجا که این روند با اصول قانون اساسی به خصوص اصل ۲۲ که مقرر می‌دارد: «حیثیت،

جان، مال، مسکن و شغل اشخاص از تعرض مصون است مگر در مواردی که قانون تجویز کند.» تعارض دارد، با عنایت به اصل ۱۱۳ قانون اساسی و ماده ۱۲ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران و بند ۳ عنوان اقدامات مربوط به اصلاح وضعیت داخلی برای خاتمه نظارت بین‌المللی بر وضعیت حقوق بشر مصوب ۷/۱/۱۸ شورای عالی امنیت ملی که به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است؛ دستور فرمایید توضیحات کافی و جهات و مبانی قانونی این نوع اقدام دستگاه قضایی جهت استحضار ریاست محترم جمهوری و عنداللزوم اقدام لازم در اختیار این هیأت قرار گیرد.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

رونوشت:

- حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی ریاست محترم جمهوری جهت

استحضار.